

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 96.818 van 21 juni 2001
in de zaak A. 63.396/VII-13.151.**

In zake : Jos VAN DEN HEUVEL,
die woonplaats kiest bij
Advocaat X. DE ROY,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Schermersstraat 1

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. VAN DE VYVER,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Eglantierlaan 1.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Jos VAN DEN HEUVEL op 21 april 1995 heeft ingediend om de nietigverklaring te vragen van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting van 21 februari 1995 waarbij zijn beroep tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 1 september 1994 houdende weigering van de vergunning aan verzoeker om een gemengde veehouderij gelegen te 2390 Oostmalle, Gemeentebos 3, te veranderen door uitbreiding, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. PROVOOST;

Gelet op de beschikking van 5 september 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 8 mei 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 31 mei 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat X. DE ROY, die verschijnt voor verzoeker en van Advocaat K. LAUWEREYS die, loco Advocaat J. VAN DE VYVER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. PROVOOST;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker is landbouwer in Malle.

Voor een bedrijf gevestigd op het adres Gemeentebos 3, verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen hem op 30 juni 1983 een exploitatievergunning voor 1.500 varkens.

Op 6 maart 1986 verleent de bestendige deputatie vergunning voor een uitbreiding met nog eens 1.000 varkens.

Op 14 juni 1992 neemt de bestendige deputatie akte van de aangifte van 175 runderen, de opslag van 1.200 liter gasolie en de opslag van 3.712 m dierlijke mest. Voor dit bedrijf geldt een vergunningstermijn tot 1 september 2011. Het is gelegen in agrarisch gebied, op 400 meter van woongebied.

Voor een bedrijf gevestigd op het adres De Daad 2, verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westmalle hem op 29 november 1977 akte van de aangifte (op 26 september 1977) van 80 runderen en 400 varkens. De akte geldt als vergunning voor een termijn van 30 jaar.

Ook dit bedrijf is gelegen in agrarisch gebied, op ongeveer 100 meter van woongebied.

1.2. Op 25 juni 1993 meldt verzoeker de verandering van een inrichting, te weten de overbrenging van 400 varkens van De Daad 2 naar Gemeentebos 3, alsook de overbrenging en uitbreiding van de opslag aldaar van gasolie tot 2.400 liter en van petroleum tot 6.000 liter.

Op 18 november 1993 neemt de bestendige deputatie akte van de uitbreiding van de opslag van gasolie, maar weigert akte te nemen voor de opslag van petroleum en van het overbrengen van de 400 varkens, omdat daarvoor een vergunning vereist is.

1.3. Op 8 april 1994 dient verzoeker een milieuvergunningaanvraag in voor het overbrengen van de 400 varkens naar Gemeentebos 3, alsook voor het overbrengen van 80 vergunde runderen van De Daad 2 naar Gemeentebos 3, waar volgens de aanvraag 95 runderen zouden vergund zijn.

Op 1 september 1994 weigert de bestendige deputatie de verplaatsing van de 400 varkens, en verklaart de aanvraag zonder voorwerp voor de runderen, omdat reeds 175 runderen zijn vergund.

Doorslaggevend voor de weigering van de verplaatsing van de varkens blijkt de strijdigheid met artikel 357 van het oude Vlare II van 7 januari 1992 te zijn. Het besluit vermeldt uit het advies van de Vlaamse Landmaatschappij ook de bedenkingen dat de vergunning voor De Daad 2 is vervallen wegens niet-exploitatie gedurende meer dan 2 jaar en dat een uitbreiding van de mestproductie in de gemeente niet wenselijk is.

1.4. Verzoeker tekent beroep aan tegen de weigering. Bij zijn beroepschrift bezorgt hij onder meer volgende verklaring van een ambtenaar van de Diergeneeskundige Inspectie van het Ministerie van landbouw :

"Ondergetekende, Dr. Paul HEYLEN, sanitaire dierenarts, verklaart hierbij dat de heer VAN DEN HEUVEL Jos, wonende Gemeentebos 3 te Oostmalle, gedurende de jaren 1992 en 1993 een sanitair attest bezat voor het houden van 400 mestvarkens op het bedrijf : De Daad 2 te Oostmalle".

1.5. Nadat de vereiste adviezen werden uitgebracht, wordt op 21 februari 1991 de bestreden beslissing genomen : het beroep wordt ongegrond verklaard en de vergunning wordt geweigerd.

De weigering steunt op volgende motivering :

- (a) "Overwegende dat het onderdeel varkenshouderij in totaal 2.900 varkens ouder dan 10 weken zijnde allemaal mestvarkens telt en bijgevolg geen gesloten karakter heeft; dat om sanitaire redenen overeenkomstig de gehanteerde technische criteria in dat geval een afstandsregel tot hindergevoelige gebieden geldt van 2.500 m; dat een stal en/of mestopslag gelegen is op circa 400 m van een woongebied ander dan een woongebied met landelijk karakter; dat aan voormelde afstandsregel derhalve niet is voldaan";

en

- (b) "Overwegende dat de jaarlijkse dierlijke mestproduktie van de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd, zou oplopen tot 18.636 kg P_2O_5 ; dat met een bemestingsnorm van 150 kg P_2O_5 per ha en per jaar hiervoor een oppervlakte cultuurgrond is vereist van ten minste 124,24 ha; dat de beroeper stelt dat de beoogde 400 bijkomende mestvarkens een verplaatsing betreft vanuit de inrichting gelegen te 2390 Malle, De Daad 2 naar de beschouwde vestiging Gemeentebos 3; dat betrokkene bij brief ontvangen op 2 januari 1995 een verklaring dd. 20 december 1994 bezorgt van de heer VERSMISSEN Hendrik, De Daad 2 te 2390 Malle-Oost bevestigende dat zijn milieuvergunning werd overgenomen door Jos VAN DEN HEUVEL op datum van 2 mei 1993 en dat hij van deze milieuvergunning afziet op het ogenblik dat de vergunning is overgeplaatst naar Gemeentebos 3; dat deze verklaring enige strijdigheid inhoudt vermits de heer VERSMISSEN Hendrik enerzijds verklaart de milieuvergunning voor De Daad 2 op 2 mei 1993 te hebben overgedragen, maar anderzijds stelt pas van de milieuvergunning af te zien op het ogenblik dat de (zogezegd overgedragen en dus niet meer op zijn naam geldende) vergunning is overgeplaatst naar Gemeentebos 3; dat uit het advies dd. 28 november 1994 van de Vlaamse Landmaatschappij blijkt dat de inrichting gelegen te 2390 Malle, De Daad 2 reeds sedert meerdere jaren buiten gebruik is; dat de vergunning voor de vestiging De Daad 2 bijgevolg automatisch is vervallen; dat de beoogde 400 bijkomende mestvarkens derhalve niet als een verplaatsing van de ene naar een andere vestiging kunnen worden beschouwd;

Overwegende dat geen documenten zijn voorgelegd ter staving van een afzetmogelijkheid van 18.812 kg P_2O_5 mest per jaar; dat een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest bijgevolg niet is gewaarborgd; dat het risico dat het bedrijfsmatig mestoverschot ter plaatse zal leiden tot een bijkomende belasting van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en deze door verdere verrijking met nitraten zal vervuilen derhalve te groot is";

2. De gegrondheid van het beroep

2.1.1. Overwegende dat in het tweede middel onder meer het weigeringsmotief gestoeld op de niet ecologisch verantwoorde mestafzet (cfr sub 1.6.a) wordt bekritiseerd; dat verzoeker in dat middel onder meer de schen-

ding aanvoert van de motiveringsplicht; dat hij desbetreffend laat gelden dat in het bestreden besluit wordt gesteld dat geen documenten worden voorgelegd ter staving van een mestafzetmogelijkheid voor 18.812 kg P_2O_5 afzet per jaar, terwijl in hetzelfde besluit wordt overwogen dat de jaarlijkse mestproductie van de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd zou oplopen tot 18.636 kg P_2O_5 en terwijl hij gedurende de laatste jaren op het vlak van de mestafzet aan de Mestbank steeds alle noodzakelijke gegevens heeft doorgegeven waaruit blijkt dat zijn afzet op een ecologisch verantwoorde wijze gebeurt;

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de omstandigheid dat het bestreden besluit aanvankelijk spreekt van een afzet van 18.636 kg P_2O_5 en vervolgens over een niet ecologisch verantwoorde mestafzet van 18.812 kg P_2O_5 geen afbreuk doet aan het feit dat verzoeker in het geheel geen documenten voorlegt inzake de mestafzet; dat zij betoogt dat de loutere bewering van verzoeker, zonder voorlegging van bewijzen, dat de Mestbank over alle noodzakelijke gegevens beschikt waaruit zou blijken dat zijn afzet op ecologisch verantwoorde wijze gebeurt, niet als een afdoend bewijs kan gelden;

2.1.3. Overwegende dat de stelling van de verwerende partij niet opgaat om volgende redenen :

Er is geen bepaling die op de dag van het bestreden besluit voorschreef dat de aanvrager van een exploitatievergunning of milieuvergunning bij zijn aanvraag documenten dient te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten dient over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest.

Het meststoffendecreet van 23 januari 1991 bevatte geen regels met het oog op het beoordelen van een exploitatie- of milieuvergunningaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding kunnen geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning.

Blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan zijn vier mestafzetmogelijkheden voorhanden : gebruik op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door de Mestbank erkend vervoerder en, ten slotte, afname door de Mestbank.

In de toenmalige stand van de wetgeving bezat de overheid derhalve niet de bevoegdheid om bij wege van het weigeren van een exploitatievergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken;

Overwegende dat het middel in de besproken mate gegrond is;

2.2.1. Overwegende dat het derde middel is gericht tegen het tweede sub 1.6.b. geciteerd weigeringsmotief; dat verzoeker in dat middel de schending aanvoert van artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State doordat het bestreden besluit impliciet steunt op artikel 357 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 7 januari 1992, houdende vaststelling van het Vlaams reglement inzake milieuvoorwaarden voor hinderlijke inrichtingen (oud Vlarem II) dat, zoals gewezen in het arrest nr. 49.457, VAN LOOVEREN, van 6 oktober 1994 onwettig is, daar het niet voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State werd voorgelegd, zonder dat de daarvoor ingeroepen hoogdringendheid afdoende werd gemotiveerd;

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het bestreden besluit nergens verwijst naar het oud Vlarem II, maar dat technische criteria om sanitaire redenen werden gehanteerd, die bezwaarlijk als kennelijk onredelijk kunnen worden aangemerkt;

2.2.3. Overwegende dat wordt vastgesteld dat alhoewel in het bestreden besluit niet expliciet naar het oud Vlarem II werd verwezen, de in het bestreden besluit "gehanteerde technische criteria" volgens dewelke een "afstandregel tot hindergevoelige gebieden geldt van 2.500 m" volledig overeenkomen met deze van artikel 357, § 2, 1°, van het oude Vlarem II, dat bij arrest nr. 52.260, de v.z.w. Koninklijk Verbond der Belgische Schuttersverenigingen, van 16 maart 1995, werd vernietigd, nadat het bij arrest nr. 49.457, VAN LOOVEREN, van 6 oktober 1994, onwettig was verklaard; dat dienvolgens die criteria en inherent daaraan de afstandsregel van 2.500 meter niet konden worden gehanteerd als een algemeen geldende norm of beleidslijn, zonder dat, zoals in casu het geval is, een concreet en individueel onderzoek werd gevoerd naar de mogelijke hinder die de exploitatie van de aangevraagde inrichting zou kunnen teweegbrengen; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting van 21 februari 1995 waarbij het beroep van Jos VAN DEN HEUVEL tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 1 september 1994 houdende weigering van de vergunning aan verzoeker om een gemengde veehouderij gelegen te 2390 Oostmalle, Gemeentebos 3, te

veranderen door uitbreiding, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig juni tweeduizend en een, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.